

KONTROLLUTVALGET I GRUE KOMMUNE

Kontrollutvalgets medlemmer	Herdis Bragelien – leder Erik Ødegård – nestleder Marit Aastorp Figved Stein Bruno Langeland Inger Marie Hvithammer
Ordfører	Ordfører Wenche Huser Sund
Revisor	Hedmark Revisjon IKS v./oppdr.ansv. regnsk.rev. Tommy Pettersen/ oppdr.ansv.forv.rev. Lina Høgås-Olsen/Laila Irene Stenseth/Jo Erik Skjeggestad
Kopi av innkallingen sendes:	Rådmann Geir Kvisten Daglig leder i Hedmark Revisjon IKS, Morten Alm Birkelid
Kopi av innkallingen uten vedlegg sendes:	Varamedlemmene (til orientering). Varamedlemmene møter ikke uten nærmere innkalling.
Hele sakslisten med vedlegg legges på	www.gs-iks.no og på kommunens hjemmeside.

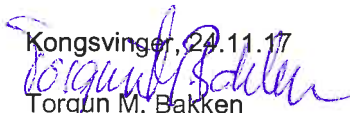
INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Sted	Grue kommune, møterom Peisestua på sykehjemmet.
Tid	Tirsdag 5.12.17 kl. 08.30.
Sekretær	Sekretariatsleder Torgun M. Bakken (Forfall må meldes så snart som mulig til tlf. 977 36 379, ev.TorgunM.Bakken@gs-iks.no)
Invitert til sak	Ordfører Wenche Huser Sund til sak 61/17.
Innkalt til sak	Rådmann Geir Kvisten til sakene 57/17-59/17. Brannsjef Per Ivar Bekk til sak 60/17. Rektor Birgit Markusson til sak 64/17.

SAKSLISTE

Sak nr.	Sak	Ca. tid for behandl.:	Hvem deltar:
56/17	Referater, orienteringer og diskusjoner.	08.30	
57/17	Informasjon om den nye personopplysningsloven.	09.15	Rådmann/ HR
58/17	Informasjon om næringsutviklingen i kommunen.	10.00	Rådmann
59/17	Samtale med rådmannen.	10.45	Rådmann
	lunsj	11.45	
60/17	Informasjon om brannsikring av kommunale eiendommer.	12.15	Brannsjef
61/17	Samtale med ordføreren.	13.00	Ordfører
62/17	Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.	13.45	
63/17	Bestilling av prosjektplan FR IKT.	14.00	Revisjon?
64/17	Orientering fra Grue barne- og ungdomsskole.	14.30	Rector
65/17	Årsplan for kontrollutvalget for 2018.	15.15	
66/17	Eventuelt.	15.45	
67/17	Evaluerings av kontrollutvalgets møte.	16.00	

Herdis Bragelien (sign.)
kontrollutvalgets leder

Kongsvinger, 29.11.17

Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

Glåmdal sekretariat IKS

Kontrollutvalgsssekretariat for kommunene Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler, Åsnes

Sak nr.	Sak
56/2017	Referater, orienteringer og diskusjoner

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter**Referater/vedlegg**

1. Postjournal 2017 for kontrollutvalget i Grue med jnr. 94/17 – xx/17 (deles ut i møtet)
2. Oversikt over KS-saker.
3. Oversikt over FSK-saker, 16.10.17, 23.10.17, 13.11.17, 20.11.17.
4. Utskrift av KS-sak 081/17.
5. Nytt reglement for kontrollutvalget, vedtatt i KS 6.11.17.
6. Invitasjon til NKRFs kontrollutvalgskonferanse 2018.
7. Kontrollutvalgets tiltaksplan for 2018.

Fagstoff (sendes ut før jul)

Saksopplysninger**Orienteringer/diskusjoner**

- Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene (**hvert enkelt medlem forbereder en orientering til de øvrige**).
 - Saker fra formannskapet – Herdis Bragelien
 - Saker fra administrasjonsutvalget og AMU – Erik Ødegård
 - Saker fra næring, oppvekst og kultur + ungdomsrådet – Stein Bruno Langeland
 - Saker fra omsorg og miljø – Inger Marie Hvithammer
 - Eldreråd og Råd for likestilling av funksjonshemmede – Marit Aasthorp Figved
- Kommunestyrets saker og vedtak.
- Referat fra kommunestyremøte. Kontrollutvalgets medlem i KS ev. kontrollutvalgets leder oppfordres til å orientere om sakene i møtet, spesielt kontrollutvalgets saker.
- Oversikt over oppfølging av KU-saker, hva er mottatt og hva er restansene? En oppdatert oversikt over oppfølging av KU-saker ligger på www.gs-iks.no.
- Eventuelle mediasaker.
- Innspill fra kontrollutvalgsmedlemmene, jf. tiltaksplanen og temaer (jf. OA og plan for FR).
- Tilsynssaker. Sekretariatet tar fortløpende med tilsynsrapporter i møtene, hvert halvår får kontrollutvalget en oversikt over alle rapporter og oppfølginger. En oppdatert oversikt med lukkede saker kommer i det første møtet i 2018.
- Nytt saks- og arkivsystem, hvordan skal møteboka se ut? Diskusjon.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Innkalling

Utvalg: Formannskapet
Møtested: Grue rådhus, Formannskapssalen
Dato: Mandag 16.10.2017
Tidspunkt: Kl. 13:00

Forfall meldes på telefon 62 94 20 00 til Servicetorget, som sørger for innkalling av varamenn. Varamenn møter kun ved spesiell innkalling

Informasjon:

Ordfører
Varaordfører
Rådmann

Drøftingssak:

Saksnr.	Innhold	
068/17	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	
069/17	Tertialrapport 2. tertial 2017	
070/17	Digitaliseringsstrategi 2017-2020	
071/17	Endring av vedtekter i IKA Opplandene	
072/17	Søknad om tillatelse til tiltak - brygge, 24/1 Dispensasjon fra kommuneplan	

Kirkenær, 09.10.2017

Wenche Huser Sund
Ordfører

Geir Kvisten
Rådmann

Innkalling

Utvalg: Formannskapet
Møtested: Grue rådhus, formannskapssalen
Dato: Mandag 23.10.2017
Tidspunkt: Kl. 09:00

Forfall meldes på telefon 62 94 20 00 til Servicetorget, som sørger for innkalling av varamenn. Varamenn møter kun ved spesiell innkalling

Orientering fra GIVAS v/daglig leder Hanne Rolsdorph
Orientering fra komitelederne

Informasjon:

Ordfører:
Varaordfører:
Rådmann:

Saksnr.	Innhold	
073/17	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	
074/17	Referatsaker	
075/17	Søknad om deling av grunneiendom - 70/2 Dispensasjon fra kommuneplan	
076/17	Stedsutvikling på Svullrya - oppstart av hovedprosjekt	
077/17	Rullering av Økonomireglement for Grue kommune	
078/17	Salg av eiendommer	
079/17	Rehabilitering av kommunale boliger	
080/17	Byregionprosjektet fra fase 2 til fase 3	
081/17	Ny samarbeidsavtale om felles 110 - sentral for innlandet	

Kirkenær, 18.10.2017

Wenche Huser Sund
Ordfører

Geir Kvisten
Rådmann

Innkalling

Utvalg **Formannskapet**
Møtested: Grue rådhus, formannskapssalen
Dato: Mandag 13.11.2017
Tidspunkt: Kl. 09:00

Forfall meldes på telefon 62 94 20 00 til Servicetorget, som sørger for innkalling av varamenn. Varamenn møter kun ved spesiell innkalling

Informasjon:

- -Informasjon fra Solør Renovasjon IKS (SOR) kl. 09.00-09.25.
- Informasjon fra Bente Løvenskiold, styreleder byregionprosjektet kl. 9.30-10.00.
Hvilke resultater er oppnådd?

Drøftingssak:

- Budsjett 2018 - Økonomiplan 2018-2021.

Kirkenær, 08.11.2017

Wenche Huser Sund
Ordfører

Geir Kvisten
Rådmann

Møteprotokoll

Utvalg **Formannskapet**
Møtested: Grue rådhus, formannskapssalen
Dato: Mandag 20.11.2017
Tidspunkt: Kl. 08:00 - 13:30

Følgende medlemmer møtte:	Parti
Kaja Sillerud Haugen	AP
Roman Drazkowski	AP
Ivar Lingaas	FE
Per Guttorm Haarstad	FE
Wenche Huser Sund	FE
Åse Bjerke Lilleåsen	SP

Følgende medlemmer hadde forfall:	Parti
Aasmund Aaseth	AP

Følgende varamedlemmer møtte:	Parti
Tore Skarpnord	AP

Informasjon:

-Ordfører Sjur Strand fra Kongsvinger kommune snakket om kommunestruktur og Kongsvingers tanker og meninger for fremtiden.

Sakliste

Saksnr.	Innhold
083/17	Godkjenning av protokoll fra forrige møte
084/17	Budsjett 2018 og Økonomiplan 2018-2021
085/17	Kommunale vigsler - endring av ekteskapsloven fra 01.01.2018
086/17	Rullering av finans- og gjeldsforvaltningsreglement for Grue kommune
087/17	Spillemidler 2018 Idrettsanlegg
088/17	Valg av kontrollutvalg i Grue kommune
089/17	Åpning av beverjakt i hht ny forskrift
090/17	Salg av tomteareal B3
091/17	Møteplan 2018
092/17	Visit Kongsvinger regionen
093/17	Solør renovasjon IKS - utvidelse av låneramme

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
081/17	Kommunestyret	06.11.2017

Nyvalg av kontrollutvalget i Grue kommune

Innstilling:

Rådmannen rå kommunestyret til å fatte slikt

vedtak

1. Kommunestyret skal velge nytt kontrollutvalg som er i henhold til kommunelovens bestemmelser. Formannskapet oppnevnes som valgkomite, og innstiller på valg av aktuelle kandidater til kommunestyrets møte 11.12.2017.
2. Retningslinjer for politisk organisering endres slik at det i tråd med kommuneloven kun trengs en kommunestyrerepresentant i kontrollutvalget jmf. KL § 77, nr. 1.
3. Retningslinjer for kontrollutvalg § 1, 2. avsnitt: Punktet «Leder av kontrollutvalg skal velges av opposisjonen», strykes.
4. Det skal ikke avholdes flere møter i kontrollutvalget inntil nytt og lovlig kontrollutvalg er valgt.

Vedlegg i saken:

29.10.2017 Lovlighetskontroll av valg til kontrollutvalg - Grue kommune

Kommunestyret 06.11.2017:

Behandling:

Grue Arbeiderparti v/Kaja Sillerud Haugen fremmet følgende forslag til vedtak:

1. Det nedsettes en valgkomite som forbereder valg av nytt kontrollutvalg på kommunestyremøtet den 11.12.2017.
2. Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets forslag til nye retningslinjer for kontrollutvalget i Grue, vedtatt i kontrollutvalget 02.11.2017 (se vedlegg).

Felleslista v/ordfører og varaordfører fremmet følgende forslag til vedtak:

Rådmannens innstilling pkt. 1 og 2 vedtas.

Pkt. 3 . Kommunestyret slutter seg til de foreslåtte endringer i kontrollutvalgets reglement som er foreslått fra kontrollutvalgets side.

Votering:

Felleslistas forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

KS- 081/17 Vedtak:

1. Kommunestyret skal velge nytt kontrollutvalg som er i henhold til kommunelovens bestemmelser. Formannskapet oppnevnes som valgkomite, og innstiller på valg av aktuelle kandidater til kommunestyrets møte 11.12.2017.
1. Retningslinjer for politisk organisering endres slik at det i tråd med kommuneloven kun trengs en kommunestyrerepresentant i kontrollutvalget jmf. KL § 77, nr. 1.
3. Kommunestyret slutter seg til de foreslåtte endringer i kontrollutvalgets reglement som er foreslått fra kontrollutvalgets side.

Saksopplysninger:

Det vises til tidligere saker i kommunestyret vedrørende valg av kontrollutvalget i Grue kommune, senest i sakene 071/17 og 062/17. Det ble i kommunestyremøtet 19.06.2017 fremmet sak om en lovlighetskontroll av vedtaket som ble gjort i sak 062/17. Denne lovlighetskontrollen ble tatt opp til behandling i kommunestyrets sak 071/17 den 18.09.2017 hvor kommunestyret valgte å opprettholde vedtaket fra sak 062/17.

Lovlighetskontrollen ble derfor oversendt Fylkesmannen for endelig avgjørelse. I vedlagte brev fra Fylkesmannen, datert 27.10.2017, har Fylkesmannen opphevet vedtaket i sak 062/17 pkt.2 som ugyldig, i tråd med det som var rådmannens innstilling i saken.

Vurdering:

Fylkesmannens avgjørelse er endelig og kan ikke påklages. Grue kommunestyre må derfor nå foreta et nyvalg av kontrollutvalget som er i henhold til regelverket i kommuneloven.

Som det ble redegjort for fra rådmannens side både i sak 062/17 og sak 071/17 bør det gjøres noen endringer i de vedtatte retningslinjene for valg av kontrollutvalget, for å muliggjøre et valg av kontrollutvalg som ikke er i strid med kommunens egne retningslinjer. For øvrig henvises til overnevnte saksfremlegg.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

REGLEMENT FOR KONTROLLUTVALGET I GRUE KOMMUNE

Vedtatt i kommunestyret 29.5.07, sak 015/07
med endringer vedtatt
i kommunestyret 9.5.11, sak 0028/11 (§ 1 og § 2),
i kommunestyret 24.3.14, sak 005/14 (og 16.6.14, sak 030/14)
i kommunestyret 20.6.16, sak 065/16
sist endret i kommunestyret 6.11.17, sak 081/17 (§ 1)

Kommuneloven kap. 12 har bestemmelser om kontrollutvalg i kommunene, og Kommunal- og regionaldepartementet¹ har gitt forskrift om kontrollutvalg med hjemmel i kommuneloven. Dette reglementet inneholder Grue kommunes særskilte bestemmelser for kontrollutvalget.

§ 1 Valg og sammensetning

Kommunestyret velger selv, i sitt konstituerende møte, et kontrollutvalg med medlemmer og varamedlemmer for valgperioden. Kommunestyret velger selv også leder og nestleder.

Kontrollutvalget bør i størst mulig grad ha representanter fra alle politiske partier eller grupper representert i kommunestyret. Leder av kontrollutvalget skal velges fra opposisjonen eller et annet parti enn ordføreren.

Det velges så mange medlemmer og varamedlemmer som kommunestyret ved hvert valg bestemmer, dog minst fem medlemmer og fem varamedlemmer. Minst ett av medlemmene velges blant kommunestyrets representanter. Hvis kommunestyret velger to representanter, skal det velges en representant fra opposisjonen og en fra posisjonen.

Det velges personlige varamedlemmer. De medlemmene som velges blant kommunestyrets medlemmer, skal også ha varamedlem som er valgt blant kommunestyrets medlemmer/varamedlemmer.

De av kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer som eventuelt ikke sitter i kommunestyret, tilbys også deltagelse i kommunens folkevalgtopplæring. Kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer tilbys også egen spesiell opplæring.

§ 2 Kontrollutvalgets arbeidsområde og virkemåte

Kontrollutvalget skal bidra til et funksjonsdyktig folkestyre for kommunen innenfor lovverkets rammer, og for en rasjonell og effektiv forvaltning av kommunens ressurser.

Rollen som medlem i kontrollutvalget tilsier at en ikke tenker parti, men kontroll. Kontrollutvalget skal legge vekt på å opptre partipolitisk nøytralt.

Utvalget skal vektlegge faglige og profesjonelle hensyn. Kontrollutvalget opptre som kollegium for derigjennom å få bedre gjennomslag for de sakene som utvalget tar opp. Kontrollutvalget har sin funksjon i møte, og det er kontrollutvalgets leder, eller den vedkommende bemyndiger, som opptre og uttaler seg på utvalgets vegne.

Kontrollutvalget skal ha fokus på etiske retningslinjer og

¹ Kommunal- og moderniseringsdepartementet

- skal gjøre seg kjent med kommunens etiske retningslinjer, reglementer, forvaltningslovens regler om habilitet og forutsettes lojalt å overholde de bestemmelser og vedtak som gjelder,
- skal i sitt arbeid ivareta og styrke befolkningens tillit til den kommunale virksomheten,
- skal unngå personlige fordeler av en art som kan påvirke eller være egnet til å påvirke handlinger, saksforberedelser eller vedtak. De bør også unngå å komme i situasjoner som vil føre til at det kan stilles spørsmål ved vedkommendes integritet,
- må ikke bruke fortrolige opplysninger som mottas i forbindelse med behandling av saker i kontrollutvalget til personlig vinning,
- oppfordres til å la seg registrere i KS sitt styrevervregister, i den grad kommunen for øvrig er tilsluttet slikt register.

Denne paragrafen gjelder også for kontrollutvalgets varamedlemmer.

§ 3 Saksbehandling

Kommunelovens kapittel 6 om saksbehandlingsregler i folkevalgte organer, gjelder også for kontrollutvalgets møter.

Kontrollutvalgets møter er åpne på lik linje som øvrige kommunale utvalg.

- Ordføreren har møte- og talerett, men ikke stemmerett.
- Rådmannen kan innkalles/inviteres til møtene ved behov.
- Rådmannen mottar kopi av innkallingen til møtene og protokollene.
- Ethvert medlem av utvalget kan forlange og få satt en sak på sakskartet.
- Kontrollutvalget avgjør den administrative tilrettelegging for utvalgets saker.
- Innkallingen til kontrollutvalgets møter skal skje med minst 7 dagers varsel.
- Kontrollutvalget innstiller ovenfor kommunestyret i saker som er behandlet av kontrollutvalget, med unntak av når det er gitt andre bestemmelser om innstilling (jf. bl.a. kontrollutvalgsforskriften §§ 7 og 18).

§ 4 Kontrollutvalgets oppgaver

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, og at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger iht. kommuneloven § 77.

Budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen utarbeides og oversendes kommunen innen de tidsfrister som gjelder for kommunen. Kontrollutvalget følger opp at forslaget følger med til kommunestyrets behandling av budsjettet.

Utvalget avgir innen 1. halvår årsrapport til kommunestyret om sin virksomhet foregående år. I årsrapporten skal det også gis opplysninger om gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll og resultatet av dette, iht. forskrift om kontrollutvalg §§ 11 og 15.

Kontrollutvalgets leder eller den vedkommende bemyndiger, bør være til stede i kommunestyret under behandling av de sakene hvor kontrollutvalget har innstilt til kommunestyret.

§ 5 Taushetsplikt

Kontrollutvalget har taushetsplikt i henhold til forvaltningsloven § 13. (Taushetsplikt).

Kontrollutvalgets medlemmer skriver under egen taushetserklæring.

§ 6 Henvendelse til revisjonens personale

Henvendelse fra kontrollutvalgets medlemmer til revisjonens personale skal skje til oppdragsansvarlig revisor, så sant ikke spesielle forhold tilsier noe annet.

Kurs - Fagkonferanse og seminar - NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2018

Oversikt over kurs og konferanser i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF). Kurs og konferanser innenfor temaene revisjon, regnskap, jus og organisasjon og ledelse.

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2018

Skann QR-koden og få twitter.com/nkrf direkte på smarttelefon eller nettbrett.

VEDLEGG 6
tilsak 56/17

Program | #ku18nkrf

Hovedtemaer:

- Digitalisering
- Arbeidslivskriminalitet
- Etikk
- Personvern

Onsdag 7. februar 2018:

Møteleder: Daglig leder **Rune Tokle**, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

09.00: Registrering og kaffe + noe å bite i | Utstilling

10.00: Velkommen

► Daglig leder **Rune Tokle**, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

10.10: Åpning

► Stortingsrepresentant **Karin Andersen** (SV), leder av Stortingets kommunal- og forvaltningskomite

DIGITALISERING

10.40: En tilstandsrapport fra digitaliseringen i kommune-Norge

► **Elin Wikmark Darell**, leder av Værnesregionen IT

11.10: Digitaliseringsstrategi i kommune-Norge

► **Line Richardsen**, avdelingsdirektør for digitalisering i KS

11.40 - 12.40: Lunsj

12.40: Slik gjør vi det i Bergen

► **Dag Inge Ulstein** (KrF), byråd for finans og innovasjon i Bergen kommune

13.25: Pause | Utstilling

13.45: Hvordan kan den etiske standarden som lages for kommunene bistå kommuneledelsen og kontrollutvalgene?

► **Tina Søreide**, professor ved NHH

14.30: Pause | Utstilling

14.50: Kontrollutvalgets rolle i undersøkelsen av byggesaksbehandling i Tjøme kommune

► **Dag Erichsrud** (H), leder av kontrollutvalget i Tjøme kommune

15.40: Pause | Utstilling

16.00 - 17.00: Offentlig eierskap i et samfunn i endring

► **Geir Lippestad** (A), byråd for næring og eierskap i Oslo kommune

19.30: Middag

Torsdag 8. februar 2018:

Møteleder: Daglig leder **Mona Moengen**, Romerike kontrollutvalgssekretariat IKS (Rokus) og leder av NKRFs

kontrollutvalgskomite

09:00: Er den nye personopplysningsloven svaret på de teknologiske utfordringene vi møter de neste årene?

► **Bjørn Erik Thon**, direktør i Datatilsynet

10.00: Pause | Utstilling

10.20: Kriminelle bygger Norge

► **Einar Haakaas**, journalist og forfatter av boka "Svartmaling. Kriminelle bygger Norge"

11.05: Pause | Utstilling

11.25: Etikk i en ny mediehverdag

► **Per Arne Kalbakk**, NRKs etikkredaktør

12.10: Pause | Utstilling

12.30: Kåseri

► Annonseres senere

13.00: Lunsj

(Det tas forbehold om endringer i programmet. Sist oppdatert: 24. november)

NKRF - på vakt for fellesskapets verdier

Interessert i kontroll og tilsyn?

Følg emneknaggen: #kontrollutvalg

www.nkrf.no/kontrollutvalg

Nøkkelopplysninger

Fra/til 7. februar 2018, 10:00 - 8. februar 2018, 13:00

Påmeldingsfrist 19. desember

Pris Kr 6 600 eks. mva. med overnatting (ikke-medl.: kr 7 000 eks. mva.)

Kr 4 930 eks. mva. uten overnatting (ikke-medl.: kr 5 330 eks. mva.)

Kr 1 120 for overnatting m/frokost fra 6. til 7. februar 2018

Sted [The Qube - Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen](#)

Etterutdanning 11 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning

Foredragsholder Se programmet

Påmeldingsskjema

Fornavn *

Etternavn *

Selskap/enhet *

Fakturaadresse *

Postnummer *

Poststed *

Ressursnr. e.l.

TILTAKSPLAN 2018

KONTROLLUTVALGET I GRUE KOMMUNE

24.11.17

Tilsyn med forvaltningen

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med forvaltningen
Fortløpende rapportering	- Samme økonomiske rapportering som formannskapet får. - Kontrollutvalgsmedlemmene skal ha tilgang til dokumenter fra alle politiske utvalg. - Kontrollutvalget har valgt å fordele følgende utvalg mellom seg (oppfølging): - Saker fra formannskapet – Herdis Bragelien - Saker fra administrasjonsutvalget og AMU – Erik Ødegård - Saker fra næring, oppvekst og kultur + ungdomsrådet – Stein Bruno Langeland - Saker fra omsorg og miljø – Inger Marie Hvithammer - Eldreråd og Råd for likestilling av funksjonshemmede – Marit Aasthorp Figved - Herdis Bragelien og Erik Ødegård er kontrollutvalgets representanter i kommunestyret.
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	- Samtale med ordfører og rådmann. - Rapporteringer fra rådmannen: - Økonomisk situasjon, inkludert byggeregnskaper. - Anmeldelser og varsling (rutiner for varsling). - Oppfølging av kommunestyrevedtak. - Sykefravær. - Forløpende framlagt byggeregnskap for avsluttede investeringsprosjekter. - Sekretariatsleders oversikt over kontrollutvalgets saker med vedtak og oppfølgingen av disse. - Rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging (sekretariatet utarbeider oversikt).
Aktuell informasjon	I den grad følgende temaer/områder ikke blir undersøkt gjennom bestilling av forvaltningsrevisjon, kan det være aktuelt å be om tilbakemeldinger fra administrasjonen på ulike områder, bl.a. ut fra overordnet analyse for forvaltningsrevisjon. Slik informasjon blir spesifisert under hvert enkelt møte.
Tirsdag 13.2.18	Oppfølging av informasjon fra sykehjemmet, jf. KU-sak 19/17.
Tirsdag 14.3.18	- Behandle skatteoppkrevers årsrapport for 2017 og kontrollrapport fra Skatteetaten. - Informasjon om stillingsbeskrivelser og stillingsutlysninger.
Tirsdag 8.5.18	Oppfølging NAV – orientering aktivitetsplikt for økonomisk sosialhjelp for yngre mottakere under 30 år
Tirsdag 28.8.18	
Tirsdag 16.10.18	
Tirsdag 4.12.18	Oppfølging av KS-saker, ikke oppfulgte saker.
2019	

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgavene er i all hovedsak relatert til bestemmelsene i kap. 4 i forskrift om kontrollutvalg..
Tirsdag 13.2.18	Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2017, med foreløpig informasjon om oppfølging av årsavslutningsbrevet.
Tirsdag 14.3.18	
Tirsdag 8.5.18	- Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2017. - Årsavslutningsbrev for revisjonsåret 2017.
Tirsdag 28.8.18	
Tirsdag 16.10.18	Orientering om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2018.
Tirsdag 4.12.18	Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2018, med foreløpig informasjon om oppfølging av årsavslutningsbrevet for 2017 (eventuelt i det første møtet i 2019).
2019	Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2018, med foreløpig informasjon om oppfølging av årsavslutningsbrevet for 2017.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgavene er plan for forvaltningsrevisjon og bestemmelsene i kap. 5 i forskrift om kontrollutvalg
Tirsdag 13.2.18	Behandling av prosjektplan FR.
Tirsdag 14.3.18	Rapport forvaltningsrevisjon NAV.
Tirsdag 8.5.18	
Tirsdag 28.8.18	Oppfølging forvaltningsrevisjon samhandlingsreformen.
Tirsdag 16.10.18	
Tirsdag 4.12.18	Revidert plan for forvaltningsrevisjon.
2019	

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med selskapskontroll.

Møte	Oppgaver knyttet til selskapskontroll
	Utgangspunktet for oppgavene er plan for selskapskontroll og bestemmelsene i kap. 6 i forskrift om kontrollutvalg.
Tirsdag 13.2.18	Rapport selskapskontroll i SOR IKS.
Tirsdag 14.3.18	Vurdering av bestilling av selskapskontroll i tråd med plan for 2016-2019
Tirsdag 8.5.18	
Tirsdag 28.8.18	Revidert plan for selskapskontroll.
Tirsdag 16.10.18	
Tirsdag 4.12.18	
2019	

Tilsyn med revisjonen

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen
	Revisjonen rapporterer om sin virksomhet ved behov. Revisjonens plan for Grue kommune og er til enhver tid tilgjengelig for kontrollutvalget. Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsene i koml. § 77 nr. 4.
Tirsdag 13.2.18	- Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors habilitetserklæring for Grue kommune for 2018. - Oppdragsavtale for Grue kommune 2018. - Statusrapport oppdragsavtale for 2017, andre halvår (31.12.17).
Tirsdag 14.3.18	
Tirsdag 8.5.18	
Tirsdag 28.8.18	- Statusrapport oppdragsavtale 1. halvår 2018 (30.6.18) - Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors habilitetserklæring for Grue kommune for revisjonsåret 2018.
Tirsdag 16.10.18	
Tirsdag 4.12.18	Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, jf. NKRFs veiledere.

Budsjettbehandlingen

Møte	Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen
	Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsen i forskrift om kontrollutvalg § 18.
Tirsdag 13.2.18	
Tirsdag 14.3.18	
Tirsdag 8.5.18	

Møte	Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen
Tirsdag 28.8.18	Forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2019 behandles kontrollutvalget.
Tirsdag 16.10.18	
Tirsdag 4.12.18	Kontrollutvalget følger opp at kontrollutvalgets forslag følger med til kommunestyrets behandling av budsjettet (jf. reglement for kontrollutvalget § 4).

Kontrollutvalgets rapportering

Møte	Oppgaver knyttet til kontrollutvalgets rapportering
	Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsen i koml. § 77 nr. 6.
Tirsdag 13.2.18	- Kontrollutvalgets årsrapport for 2017 behandles og oversendes deretter kommunestyret til behandling. - Kontrollutvalgets rapportering til kommunestyret av resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (rådmannens oppfølging av eventuelle anbefalinger), skal gå fram av kontrollutvalgets årsrapport. - Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten.
Tirsdag 14.3.18	
Tirsdag 8.5.18	
Tirsdag 28.8.18	
Tirsdag 16.10.18	
Tirsdag 4.12.18	Kontrollutvalgets årsplan for 2019 vedtas og oversendes deretter til kommunestyret til orientering.

Sak nr.	Sak
57/2017	Informasjon om den nye personopplysningsloven.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Det skal iverksettes en ny personopplysningslov fra 25.5.2018, og det vil ikke bli noen periode hvor kommunen kan tilpasse seg de nye reglene, når loven først har trådt i kraft. Kommunen må ha alle rutiner i forhold til den nye loven på plass før ikrafttredelse. Den nye personopplysningsloven erstatter personvern direktivet av 1995 og personopplysningsloven av 2000 og personopplysningsforskriften.

Kontrollutvalget har derfor innkalt rådmannen for å informere om:

- Hvordan har kommunen innrettet seg etter den **nye personopplysningsloven** og øvrige rutiner for å ivareta sikkerheten i kommunen, bl.a.:
 - Har kommunen tilstrekkelig kompetanse til å ivareta de nye reglene?
 - Har kommunen tilstrekkelig med ressurser til å ivareta de nye reglene?
 - Er det etablert rutiner for å ivareta de nye reglene?
 - Er det valgt personvernombud?
 - Er det igangsatt opplæring på området?

Det er sagt i brevet til rådmannen at hvis rådmannen ønsker å ha med seg noen andre til å orientere eller eventuelt at noen møter i hans sted, er dette i orden for kontrollutvalget.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
58/2017	Informasjon om næringsutviklingen i kommunen.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kommunenes kontrollutvalg skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med hele den kommunale forvaltningen. For å kunne utøve sitt tilsyn, er det viktig at kontrollutvalget har god kjennskap til kommunens virksomhet, og i den forbindelsen ønsker de bl.a. en orientering om de forskjellige enhetene og de ulike oppgavene i kommunen.

Til møtet 5.12.17 har kontrollutvalget sagt at de ønsker en orientering om **arbeidet med næringsutvikling i Grue kommune**. Hvilke planer finnes for dette, hvilke tiltak er gjennomført, hva er resultatet så langt og hvor mye er budsjettet til dette formålet?

Kontrollutvalget har derfor innkalt rådmannen for å informere om denne saken.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
59/2017	Samtale med rådmannen

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget innkaller rådmann Geir Kvisten til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Grue kommune. Kontrollutvalget ber om at rådmannen orienterer om saker som han anser som relevante for kontrollutvalgets arbeid.

Det er visse faste punkter som gjennomgås i samtalen med rådmannen.

- *Kontrollutvalget vil i hvert møte ha en rapportering fra rådmannen om den økonomiske situasjonen i kommunen, inkludert viktige forhold i investeringsregnskapet.*
- *Eventuelle anmeldelser og varslinger siden forrige møte.*
- *Registrerte åpnede tilsynssaker (ikke ordinære varslede tilsyn) siden forrige møte (enhet, sak/tema (ikke navn)).*
- *Oppfølging av KS-saker.*
- *Sykefraværet i kommunen.*

Kontrollutvalget ønsker også at rådmannen orienterer kort om kommunens sikkerhetsarbeid, (taushetserklæringer, politiattester, sikkerhetsklareringer mm) og status på ROS-analyser, beredskapsplaner og øving.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra rådmannen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
60/2017	Informasjon om brannsikring av kommunale eiendommer.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kommunens kontrollutvalg skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med hele den kommunale forvaltningen. For å kunne utøve sitt tilsyn, er det viktig at kontrollutvalget har god kjennskap til kommunens virksomhet, og i den forbindelsen ønsker de bl.a. en orientering om de forskjellige enhetene og tjenestene i kommunen.

Kontrollutvalget har til møtet 5.12.17 bedt om at brannsjef Per Ivar Beck i Glåmdal brannvesen IKS, kommer og orienterer om **branntilsyn og brannsikring av kommunale eiendommer** i Grue kommune.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
61/2017	Samtale med ordføreren.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget inviterer ordfører Wenche Huser Sund til en samtale hvor det kan diskuteres generelle problemstillinger i Grue kommune.

Som et fast punkt tar vi med spørsmålet om det er noe som ordfører ønsker å bringe videre til kontrollutvalget fra kommunestyret, eller om det er andre forhold som kontrollutvalget bør gjøres oppmerksom på?

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
62/2017	Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Vurdering av regnskapsrevisjon pr. 31.12.17.
2. Vurdering av forvaltningsrevisjon pr. 31.12.17.

Saksopplysninger

Som det går fra av koml. § 77 nr. 4 og forskrift om kontrollutvalg (bl.a. § 6), har kontrollutvalget et tilsynsansvar ovenfor regnskapsrevisjon. NKRF¹ har gitt ut en veileder med anbefalinger om hvordan dette kan gjennomføres. Mange av anbefalingene følges allerede, men vi tar en gjennomgang her for å vurdere de forskjellige punktene, jf. vedlegg 1. Selv om det ikke går direkte fram av lovteksten, så har NKRF også laget en veileder for kontrollutvalgets tilsynsansvar for forvaltningsrevisjon. En skjematisk framstilling av denne oppfølgingen ligger i vedlegg 2.

På denne måten anses kontrollutvalgets tilsynsansvar som dokumentert.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til de vurderingene som går fram av

1. Vurdering av regnskapsrevisjon pr. 31.12.17.
2. Vurdering av forvaltningsrevisjon pr. 31.12.17.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

¹ Norges Kommunerevisorforbund

**Kontrollutvalgets tilsynsansvar
for regnskapsrevisjon i Hedmark Revisjon IKS**
utarbeidet av Glåmdal sekretariat IKS

VEDLEGG 1
til sak 62/17

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.17 – kontrollutvalget i Grue
1. Krav til utdanning og praksis for oppdragsansvarlig revisor – RF § 11	- Oppdragsansvaret for regnskapsrevisjon i Grue i 2017 har vært Tommy Pettersen. Han fredsstiller kravene iht. RF § 11. - Alle oppdragsansvarlige og utøvende revisorer i Hedmark Revisjon IKS vil oppfylle NKRFs krav til etterutdanning for 2017, såfremt planlagte kurs ut året blir gjennomført og ansatte ikke blir forhindret fra å delta.
2. Krav til vandel for oppdragsansvarlig revisor – RF § 12	- Oppdragsansvarlig revisor er registrert revisor og har autorisasjon.
3. Dokumentasjon av revisors uavhengighet – RF § 15	- Dokumentasjon av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet legges fram for kontrollutvalget hvert år. Uavhengighetserklæringen for 2017 for Grue kommune (Tommy Pettersen) ble behandlet i møtet 11.9.17, sak 41/17.
4. Generelt om revisors uavhengighet og objektivitet – RF § 13 & 14	- De utøvende revisorene leverer sin egenvurdering til daglig leder i Hedmark Revisjon IKS. De oppdragsansvarlige revisorene leverer også sin vurdering til daglig leder, i tillegg til kontrollutvalget, jf. pkt. 3.
5. Kunnskap om revisjonens innhold	- Det gis informasjon om regnskapsrevisjonen i engasjementsbrevet (behandlet i møtet 24.10.17, sak 46/17) og som vedlegg til oppdragsavtalen (jf. pkt. 6). - I tillegg får kontrollutvalget informasjon gjennom den årlige behandlingen av revisjonsstrategien, jf. sak 51/17 (møte 24.10.17). - Kontrollutvalget får også informasjon gjennom rapportering av gjennomført regnskapsrevisjon interim. Interimrapportering for 2016 ble lagt fram i møtet 7.2.17, sak 13/17. Interimrapportering for årsregnskapet 2017 legges fram i det første møtet i 2018. - Kontrollutvalget får også informasjon om revisjonens arbeid ved behandling av årsregnskapet/revisjonsberetningen. - Øvrig informasjon om revisjonen gis i møter ved behov.
6. Avtaler mellom revisor og kontrollutvalget	- Hedmark Revisjon IKS utarbeider en oppdragsavtale som signeres av daglig leder og kontrollutvalgets leder. Kontrollutvalget vedtok en oppdragsavtale for 2017 i møtet 7.2.17, sak 2/17. - Hedmark Revisjon IKS rapporterer i forhold til oppdragsavtalen hvert halvår. - Det er ikke laget andre avtaler mellom kontrollutvalget og revisor.
7. Revisjonsstrategi	- Oppdragsansvarlig revisor for kommunens årsregnskap rapporterer sitt arbeid årlig til kontrollutvalget slik (minimumskrav): - o Plan/revisjonsstrategi (høst) - o Interimrapport (vinter) - o Årsavslutning (vår) (revisjonsberetning og årsavslutningsbrev). - o Årsavslutningsbrevet følges opp av revisjonen i forbindelse med utarbeidelse av revisjonsstrategi, og manglende oppfølging rapporteres i interimrapporteringen. - Kontrollutvalget fikk møtet 6.12.16, sak 60/16 informasjon om Hedmark Revisjon IKS sin interne kvalitetssikring (ISQC1).

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.17 – kontrollutvalget i Grue
	Denne orienteringen ble ikke satt opp på nytt i 2017. - Hedmark Revisjon IKS har ikke hatt ekstern kvalitetskontroll innen regnskapsrevisjon i 2017.
8. Nummererte brev – RF § 4	- Kontrollutvalget får nummererte brev der det er påkrevet. - Kontrollutvalget i Grue har ikke mottatt noe nummerert brev i 2017.
9. Misligheter – RF § 3, RF § 4, KF § 8	- Vi har den oppfatningen at Hedmark Revisjon IKS følger bestemmelsene som er gitt i forhold til misligheter. - Det er ikke behandlet noen saker knyttet til misligheter i 2017.
10. Revisjonsberetningen – RF § 5	- Kontrollutvalget mottar kopi av revisjonsberetningen, slik bestemmelsene sier. Hvis det er alvorlige mangler, sendes nummerert brev i forkant, jf. det som er sagt i pkt. 8.
11. Revisors møteplikt og møterett – RF § 19, KF § 19	- Oppdragsansvarlig revisor (eller den han bemyndiger) er til stede i kommunestyret når regnskapet blir behandlet. - Daglig leder i Hedmark Revisjon IKS eller oppdragsansvarlig revisor (eller den han bemyndiger) er til stede i kontrollutvalgets møter, når det er påkrevet. Dette blir vurdert fra møte til møte.
12. Revisors opplysningsplikt – RF § 20	- Revisors opplysningsplikt ovenfor kontrollutvalget følges. Kontrollutvalget får de opplysningene som de ber om.

Forklaringer til punktene:

1. Revisjonsforskriften angir kvalifikasjonskrav til hvem som kan være ansvarlig for revisjon av årsregnskapene for kommunene. Det er krav om bestått bachelor eller master i revisjon samt tre års praksis fra regnskapsrevisjon for oppdragsansvarlig revisor. Forskriftene hjemler en overgangsordning. Kvalifikasjonskravet gjelder ikke de øvrige revisorene i teamet. Dette er mest aktuelt å sjekke i forbindelse med skifte av oppdragsansvarlig revisor.
2. Det er i forskriften satt krav om vandelsattest for den som er ansvarlig for revisjonsoppdraget i en kommune. Registrerte og statsautoriserte revisorer vil ha fremskaffet vandelsattest i forbindelse med innvilget autorisasjon. Dette er mest aktuelt ved skifte av revisor.
3. Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgis en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Det skal avgis uavhengighetserklæringer for hver kommune.
4. Det er gitt begrensninger for alle som deltar i revisjonen av en kommune i forhold til andre ansettelsesforhold, styreverv, interessekonflikter og rådgivningstjenester. Revisor er ansvarlig for å foreta de nødvendige vurderingene slik at utførelse av revisjonen og bemanning er i henhold til krav i lov og forskrift. Det er ikke satt noen krav om at disse vurderingene dokumenteres overfor kontrollutvalget, men utvalget bør være kjent med de formelle begrensningene for utførelse av revisjonen og eventuelt forsikre seg om at revisor løpende foretar de nødvendige vurderingene.
5. For at kontrollutvalget skal kunne ha en oppfatning av om regnskapene blir revidert på en betryggende måte, bør kontrollutvalgene ha kunnskap om hva revisjonsarbeidet omfatter.

Et engasjementsbrev fra revisor vil kunne være til hjelp. Hensikten med et engasjementsbrev er å informere den reviderte om revisjonsoppdragets art og klargjøre de involverte partenes oppgaver og plikter. Her vil formål og innhold i revisjonen utdypes nærmere, sammen med en avklaring av hva som er kommunens ansvar. Det er utarbeidet en revisjonsstandard som omhandler vilkårene for et revisjonsoppdrag og engasjementsbrev. Spesielt forhold knyttet til rapportering og kommunikasjon vil kunne bidra til nyttige avklaringer i forhold til kontrollutvalgets

oppgave og forventninger. Hva kan det forventes at revisor skal rapportere når og i hvilken form? Eksempler vil være revisjonsberetningen og hva som ligger til grunn for denne, rapporteringsrutiner om avdekkede misligheter, såkalte nummererte brev og hva som vil bli rapportert i disse og eventuelt annen rapportering fra revisor.

Det vises til ISA 210 Inngåelse av avtale om vilkårene for revisjonsoppdraget når det gjelder engasjementsbrev fra revisor. Kontrollutvalget må gjøre seg kjent med dette brevet.

6. Mange har funnet det hensiktsmessig å utarbeide avtaler eller rutiner som regulerer samarbeidet og arbeidsfordelingen mellom kontrollutvalget og revisor. Dette blir ofte gjort for forhold som ikke er tilstrekkelig regulert gjennom lov og forskrift. Slike avtaler/rutiner kan eksempelvis omtale:
- Krav til skriftlighet i rapportering /kommunikasjon
 - Avklare kontrollutvalgets innsynsrett i revisors arbeidspapirer
 - Definere kvalitet på tjenesteleveransen med resultatmål og frister
 - Revisjonsstrategi /Planleggingsmemo pr oppdrag med fordeling av ressurser (i løpet av høsten)
 - Nummererte revisjonsbrev (løpende)
 - Kopi av revisjonsberetning innen angitte frister
 - Årsrapport / Oppsummeringsbrev pr. revisjonsoppdrag (våren) som kan inneholde:
 - Funn og resultater i forhold til overordnet revisjonsstrategi
 - Hovedtrekkene i gjennomført revisjon
 - Kommentarer/merknader til årsregnskap og årsberetning
 - Administrasjonens oppfølging av revisors merknader, revisjonsbrev og prosjekter
 - Revisors forslag til budsjett for revisjonsoppdrag et for kommende år og hvilke tjenester som dekkes (høsten), og evt. benchmarking
 - Avklare hva som er tilleggstjenester
 - Skriftlig egenvurdering av uavhengighet (årlig)
 - Forholdet til media og avtale om hvem som uttaler seg
 - Oppsigelse og reforhandling

Oppstillingen over er ikke uttømmende. Slike avtaler/rutiner vil etter vårt syn bidra til en tydeligere avklaring av roller og hva kontrollutvalget kan forvente fra revisor. Behovet for slike avtaler/rutiner må imidlertid ses i sammenheng med selskapsavtaler og andre avtaler som allerede regulerer det enkelte oppdraget.

7. Revisor er underlagt flere faglige standarder for hvordan et revisjonsoppdrag skal planlegges, gjennomføres og rapporteres. Det skal blant annet utarbeides en overordnet revisjonsstrategi for hvert revisjonsoppdrag.

Det er naturlig at kontrollutvalgene blir orientert om revisjonsstrategien så tidlig som mulig i revisjonsåret. Revisor kan presentere de overordnede vurderingene som er gjort i forhold til risikobildet for revisjonsoppdraget, hvordan revisjonen er planlagt gjennomført og eventuelle risiko- og fokusområder for revisjonsoppdraget.

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet, så revisor bør også gjennom året gi tilbakemelding om revisjonsarbeidet følger oppsatt plan, eller om det er grunnlag for å endre revisjonsstrategien på noen områder.

Revisor bør i alle tilfeller presentere en oppsummering av årets revisjon med funn og vurderinger i forbindelse med avleggelse av revisjonsberetningen og forut for kontrollutvalgets uttalelse til regnskapene.

Det er ulik praksis på om informasjonen som gis her er skriftlig eller muntlig. En fornuftig løsning kan være at revisjonsstrategi og eventuelle risikovurderinger gis muntlig, gjerne i form av en presentasjon (eventuelt i lukket møte), det samme gjelder for statusrapportering av den løpende revisjonen, mens det for oppsummeringen med funn og vurderinger er hensiktsmessig med en skriftlig redegjørelse.

Rapporteringsform, muntlig eller skriftlig, må avtales med det enkelte kontrollutvalg.

8. I forskriften er det krav om at revisor i brev skriftlig skal påpeke nærmere angitte forhold overfor kontrollutvalget. Administrasjonssjefen skal ha kopi av brevet. Det er listet opp syv forhold som krever slik rapportering. Bestemmelsen er ikke til hinder for at revisor selv vurderer om det er andre forhold som også bør rapporteres til kontrollutvalget.

Forholdene som er listet opp i § 4 er av alvorlig karakter. Slike forhold skal følges opp i revisjonsarbeidet, og kontrollutvalget kan be om rapportering fra revisor om administrasjonssjefen sørger for at det blir iverksatt korrigerende tiltak.

Kontrollutvalget bør som et ledd i det å holde seg løpende underrettet om revisjonsarbeidet vurdere om det hensiktsmessig å få tilsendt annen viktig korrespondanse mellom revisor og administrasjonen.

9. Revisor skal gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Dersom revisor konstaterer misligheter, skal det straks sendes en skriftlig, foreløpig innberetning til kontrollutvalget. Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal kontrollutvalget ha endelig innberetning. Administrasjonssjefen skal ha kopi av innberetningene. Misligheter er nevnt som en av de 7 forholdene i punktet over, som krever nummerert brev fra revisor til kontrollutvalget.

Rapportering om misligheter kan gjøres muntlig så lenge revisor ikke har brakt klarhet i om det er misligheter eller ikke.

Etter ISA 240 Revisors oppgaver med og plikter til å vurdere misligheter ved revisjon av regnskaper skal revisor forespørre ledelsen om dens vurdering av risiko for misligheter og etablerte kontroller for å hindre og avdekke misligheter. Kontrollutvalget kan be om bli orientert om ledelsens og revisors vurderinger på dette området

10. Kontrollutvalgene skal avgi en uttalelse om årsregnskapet etter at revisor har avgitt revisjonsberetningen, men før regnskapet vedtas av kommunestyret. Revisor skal avgi sin revisjonsberetning innen 15. april, med kopi til kontrollutvalget.

Siden en normalberetning ikke gir særlig informasjon utover selve bekreftelsen av regnskapet, bør revisor i møtet hvor kontrollutvalget avgir sin uttalelse oppsummere årets revisjon og kommentere forhold knyttet til regnskapet og årsmeldingen. Som regel vil revisor oppsummere revisjonen og kommentere forhold som bør følges opp i et eget brev.

I årsoppgjørsbrevet avklarer/bekrefter revisor om det ved årsavslutningen foreligger uavklarte forhold som det etter revisors vurdering er hensiktsmessig at kontrollutvalget også følger opp.

11. Revisor har plikt til å møte i kommunestyret når det behandler saker som har tilknytning til revisors oppdrag. For øvrig har oppdragsansvarlig revisor møterett i kommunestyret. Oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.

Kontrollutvalget og revisor bør uavhengig av forskriftens krav ta stilling til om det er nødvendig med revisors deltakelse i kontrollutvalgsmøter.

12. Revisor har opplysningsplikt overfor medlemmer av kommunestyret og kontrollutvalget om forhold som revisor har fått kjennskap til gjennom revisjonen, når dette kreves. Revisor har ikke plikt til å gi opplysningene til enkeltmedlemmer men kan kreve å få gitt disse til utvalget som kollegium.

Kontrollutvalgets tilsynsansvar for forvaltningsrevisjon i Hedmark Revisjon IKS

utarbeidet av Glåmdal sekretariat IKS

VEDLEGG 2
til sak 62/17

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.17 – kontrollutvalget i Grue
1. Krav til kompetanse for oppdragsansvarlig revisor – RF § 11 Revisjonsforskriften stiller krav om at oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor skal ha minimum tre års utdannelse fra universitet/høyskole.	- Det er tre oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer knyttet til Grue kommune, jf. pkt. 3. Alle tilfredsstiller kravene gitt i revisjonsforskriften § 11. - Alle oppdragsansvarlige og utøvende revisorer i Hedmark Revisjon IKS vil oppfylle NKRFs krav til etterutdanning for 2017, såfremt planlagte kurs ut året blir gjennomført og ansatte ikke blir forhindret fra å delta.
2. Krav tilandel for oppdragsansvarlig revisor – RF § 12 Det er i forskriften satt krav om at den som ansettes som revisor i en kommune eller gis ansvar for revisjonsoppdrag for en kommune, må ha ført hederlig andel, være i stand til å oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, og være myndig. Kravene må dokumenteres gjennom en vandelsattest. Det er tilstrekkelig å konstatere at kravene er oppfylt ved ansettelse eller tildeling av oppdrag.	- De oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorene knyttet til Grue kommune tilfredsstiller kravene gitt i revisjonsforskriften § 12.
3. Dokumentasjon av revisors uavhengighet – RF § 15 Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Det skal avgis uavhengighetserklæringer for hver kommune.	- De oppdragsansvarlige revisorene Lina Kristin Høgås-Olsen, Laila Irene Stenseth og Jo Erik Skjeggstad la fram uavhengighetserklæringer for Grue kommune i møtet 7.2.17, sak 9/17. - Selskapet har etablert en rutine der revisor løpende skal vurdere sin uavhengighet, og dette vurderes og dokumenteres pr prosjekt
4. Generelt om revisors uavhengighet og objektivitet – RF § 13 & 14 Det er gitt begrensninger for alle som deltar i revisjonen av en kommune i forhold til andre ansettelsesforhold, styreverv, interessekonflikter og rådgivningstjenester. Revisor er ansvarlig for å foreta de nødvendige vurderingene slik at utførelse av revisjonen og bemanning er i henhold til krav i lov og forskrift. Det er ikke satt noen krav om at disse vurderingene dokumenteres overfor kontrollutvalget, men utvalget bør være kjent med de formelle begrensningene for utførelse av revisjonen og eventuelt forsikre seg om at revisor løpende foretar de nødvendige vurderingene. Bestemmelsene om uavhengighet gjelder også revisjonsmedarbeidere.	- De utøvende revisorene leverer sin egenvurdering til daglig leder i Hedmark Revisjon IKS. De oppdragsansvarlige revisorene leverer også sin vurdering til daglig leder, i tillegg til kontrollutvalget, jf. pkt. 3. - Selskapet har etablert en rutine der revisor løpende skal vurdere sin uavhengighet, og dette vurderes og dokumenteres pr prosjekt
5. Grunnlaget for gjennomføringen av et forvaltningsrevisjonsprosjekt Kontrollutvalget bør få seg forelagt og drøfte et utkast til prosjektplan, se punkt 6. Den vedtatte prosjektplanen danner grunnlaget for gjennomføringen av prosjektet. Behovet for ytterligere formalisering vil avhenge av hvilken avtalemessig regulering av revisjonstjenesten kommunen har valgt.	- All forvaltningsrevisjon gjennomføres på bakgrunn av bestilling fra kontrollutvalget. - På bakgrunn av bestillingen, lager revisjonen en prosjektplan. - Behandlinger av prosjektplan: - o Møte 7.2.17, sak 11/17, prosjektplan SK/FR i SOR IKS - o Møte 21.3.17 sak 23/17, prosjektplan FR NAV.
6. Prosjektplan	- Prosjektplan utarbeides i tråd med foreslåtte

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.17 – kontrollutvalget i Grue
Prosjektplanen bør omtale følgende punkter: - bakgrunn for prosjektet inkludert klargjøring av vesentlighet og risiko - problemstillinger - ressursbehov - leveringstidspunkt Prosjektplanen kan også gi informasjon om - formål (utfyllende informasjon) - revisjonskriterier eller grunnlaget for disse - metodisk tilnærming - organisering og ansvar - detaljert tidsplan	maler.
7. Endringer i prosjektplanen Dersom det oppstår behov for å gjøre vesentlige endringer i forhold til prosjektplanen, som er lagt fram for kontrollutvalget jf. pkt 6, skal endringene legges fram for kontrollutvalget for godkjenning.	- Kontrollutvalget har delegert til sekretariatet å avtale små endringer i prosjektplanen. Ved større endringer, har endringene blitt lagt fram for kontrollutvalget. - Uansett endring, har kontrollutvalget blitt orientert i påfølgende møte.
8. Orientering til kontrollutvalget underveis Ved omfattende prosjekter kan kontrollutvalget ha behov for orientering fra revisor underveis om hvordan prosjektet utvikler seg for å forsikre seg om at det er i tråd med bestillingen og tidsplanen. Slik informasjon kan gis på ulike måter og med ulik grad av formalitet.	- Kontrollutvalget blir holdt oppdatert om prosjektet underveis, der det er nødvendig
9. Kvalitetskontroll Kontrollutvalget bør forsikre seg om at forvaltningsrevisjonsprosjektet gjennomføres i samsvar med kravene i RSK 001 <i>Standard for forvaltningsrevisjon</i>. Standarden inneholder krav om at forvaltningsrevisjon skal kvalitetssikres. Kontrollutvalget bør få en orientering fra revisor om det kvalitetskontrollsystemet som er iverksatt.	- Kontrollutvalget fikk møtet 6.12.16, sak 60/16 informasjon om Hedmark Revisjon IKS sin interne kvalitetssikring (ISQC1). Denne orienteringen ble ikke satt opp på nytt i 2017. - Hedmark Revisjon IKS har ikke hatt ekstern kvalitetskontroll innen forvaltningsrevisjon i 2017.
10. Framlegging av ferdig rapport Revisor bør presentere det ferdige prosjektet for kontrollutvalget og svare på spørsmål i et møte. Kontrollutvalget må kontrollere at rapporten er i henhold til bestillingen, og at alle problemstillingene er besvart. Men rapportens utforming, herunder dens innhold, vurderinger og konklusjoner faller inn under revisors selvstendige, faglige ansvar. Kontrollutvalget kan ikke selv endre en forvaltningsrevisjonsrapport. Dersom kontrollutvalget mener at revisors rapport ikke er god nok eller ikke svarer på bestillingen, bør dette avklares gjennom en dialog med revisor.	- Oppdragsansvarlig revisor eller utførende revisor er til stede i kontrollutvalgets møte og presenterer rapporten og svarer på spørsmål. - Sekretariatet dokumenterer i saksframstillingen, vurdering av om rapporten er iht. bestillingen og om problemstillingene er besvart, når rapporten legges fram i møtet.
11. Misligheter – RF § 3, RF § 4, KF § 8 Kontrollutvalget bør forsikre seg om at revisjonsenheten har rutiner som sikrer en forsvarlig håndtering av misligheter og feil som blir avdekket i forbindelse med forvaltningsrevisjon.	- Vi har den oppfatningen at Hedmark Revisjon IKS følger bestemmelsene som er gitt i forhold til misligheter. - Det er ikke behandlet noen saker knyttet til misligheter i 2017.
12. Revisors møteplikt og møterett – RF § 19, KF § 19	- Det er satt opp en forvaltningsrevisjonsrapport

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.17 – kontrollutvalget i Grue
Revisor har plikt til å møte i kommunestyret når det behandler saker som har tilknytning til revisors oppdrag. For øvrig har oppdragsansvarlig revisor møterett i kommunestyret. Dette gjelder også i de tilfeller dørene lukkes. Oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.	til behandling i kommunestyret i 2017 (11.12.17), knyttet til samhandlingsreformen. Forvaltningsrevisor er til stede i kommunestyrets møte hvis ordfører ønsker det, og det er forhold i rapporten som det kan bli spørsmål om. Hvis det ikke er nødvendig, er forvaltningsrevisor tilgjengelig på telefon under kommunestyrets møte.
13. Revisors opplysningsplikt – RF § 20 Revisor har opplysningsplikt overfor medlemmer av kommunestyret og kontrollutvalget om forhold som revisor har fått kjennskap til gjennom revisjonen, når dette kreves. Revisor har ikke plikt til å gi opplysningene til enkeltmedlemmer, men kan kreve å få gi disse til utvalget som kollegium.	- Kontrollutvalget har fått de opplysningene fra revisor som de har bedt om.

Sak nr.	Sak
63/2017	Bestilling av prosjektplan forvaltningsrevisjon i tråd med plan for forvaltningsrevisjon.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Plan for forvaltningsrevisjon for 2017-2020.
2. Oversikt over de øvrige kommunenes planer (i regionen).

Saksopplysninger

I tråd med plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017-2020, bestilte kontrollutvalget i møtet 21.3.17 en forvaltningsrevisjon knyttet til vann og avløp. Denne rapporten skal kontrollutvalget etter planen få til behandling i mars 2018. Det er derfor greit å allerede nå vurdere neste bestilling, slik at revisjonen vet hva de skal jobbe med framover.

Det neste prosjektet i plan for forvaltningsrevisjon er IKT-sikkerhet. Både Åsnes og Våler har dette i sin plan for bestilling nå. Det er veldig ressursbesparende om det er flere som velger samme prosjekt. Alle tre kommunene har forskjellige IT-løsninger.

IKT-sikkerhet kan være så mangt. Det kan handle om gode rutiner for tilganger/avganger i IT-systemer, fysisk sikkerhet av servere, pc-er, skrivere osv. (brann, vann, innbrudd, strømbrudd osv.), sårbarhet i forhold til ressurspersoner osv. Det kan også være informasjonssikkerhet, og da spesielt i forhold til personopplysningsloven. Den nye personopplysningsloven trer i kraft fra mai 2018 (jf. KU-sak 57/17), og kommunen har store oppgaver i den forbindelsen. Inkludert i dette kan journalføring, off.lov/forvaltningslov/arkiv være temaer.

Saken legges fram for diskusjon i kontrollutvalget – hvilke temaer/områder bør en satse på? Det er viktig at kontrollutvalget får med de områdene punktene som de mener er mest hensiktsmessig.

På bakgrunn av diskusjonene i møtet, vil revisjonen legge fram en prosjektplan med problemstillinger i neste møte.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget viser til plan for forvaltningsrevisjon for Grue kommune for 2017-2020 og bestiller en prosjektplan med utgangspunkt i **IKT-sikkerhet** i Grue.
2. Prosjektplanen legges fram i neste møte.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON

FOR

GRUE KOMMUNE

2017-2020

Hele dokumentet «Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for 2017-2020» ligger på
<http://www.gs-iks.no/filer/dokumenter/OA-og-plan-for-FR-2017-20120-G.pdf>

Utarbeidet av Glåmdal sekretariat IKS
Behandlet i kontrollutvalget 25.10.16
Vedtatt i kommunestyret 12.12.16, sak 119/16

1 Innledning

1.1 Forvaltningsrevisjon

Ifølge kommunelovens § 77, nr. 4 og forskrift om kontrollutvalg § 9, er det kontrollutvalgets ansvar å påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. Av departementets merknader til paragrafen framgår det at det i siste instans påhviler kommunestyret å sørge for at det blir mulig for kontrollutvalget å oppfylle forskriftens krav på dette punktet, blant annet ved å stille de nødvendige budsjettmidler til rådighet for kontrollutvalget.

Målet med forvaltningsrevisjon er å bidra til at virksomheten blir mer kostnads- og formåls effektiv. Forvaltningsrevisjonens innhold er utdypet i forskrift om revisjon § 7, første ledd:

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger. Herunder om

- a) forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,*
- b) forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,*
- c) regelverket etterleves,*
- d) forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,*
- e) beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,*
- f) resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.*

Forvaltningsrevisjonen er med andre ord et viktig verktøy for kommunens øverste politiske organ, for å føre tilsyn og kontroll med kommunens totale forvaltning og de resultater som oppnås. Forvaltningsrevisjon søker også å avdekke forbedringspotensialer i virksomhetene og ønsket er at resultatene av forvaltningsrevisjon har en positiv effekt på organisasjonsmessig læring og utvikling.

1.2 Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal i henhold til forskriften § 10, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, som skal vedtas av kommunestyret.

"Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter."

Av 2. ledd framgår det at planen skal baseres på en overordnet analyse. Selve forskriftsteksten gir ingen føringer på hva en slik overordnet analyse er, eller hvordan den skal gjennomføres, bortsett fra at den skal bygge på risiko- og vesentlighetsvurderinger med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter. Imidlertid har Norges Kommunerevisorforbund utarbeidet en veileder¹, som vi har hentet inspirasjon fra.

I kommentarene til forskriften er det sagt at det kan være hensiktsmessig å utarbeide en årlig plan, eventuelt at planen revurderes hvert år, ettersom endringer skjer raskt og forutsetningene kan endre

¹ http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/OA_Veileder.pdf

seg. Ettersom det legges opp til at kontrollutvalget kan få myndighet til å gjøre endringer i planen, har sekretariatet vurdert det som mest realistisk å få lagt fram en ny plan hvert fjerde år, men med en revidering av planen etter to år (i 2018). Det ble gjennomført en overordnet analyse for Grue i 2012 og kommunestyret vedtok plan for forvaltningsrevisjon for 2013-2016 i møtet 4.2.13, sak 006/13. En revidert plan for perioden 2015-2016 ble vedtatt i kommunestyret 23.3.15, sak 011/15.

Vi har valgt å legge analysen og planen i samme dokument. Etter innledningen i kapittel 1, følger plan for forvaltningsrevisjon (kapittel 2). Den overordnede analysen starter i kapittel 2 med en beskrivelse av overordnet perspektiv. I kapittel 3 følger en beskrivelse av kommunen Selve vurderingen/analysen er omtalt i kapittel 5. I vedlegg 1 har vi lagt inn regnskapstall og kostratall for deler av kommunens virksomhet. Perioden for planen satt til 2017-2020, ettersom den legges fram helt på slutten av 2016.

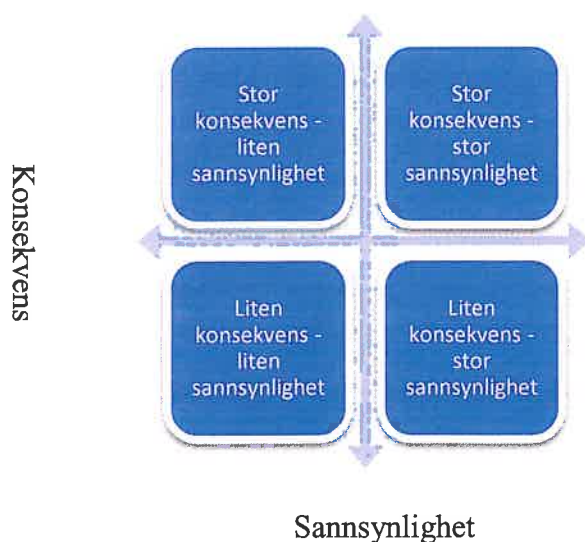
I kommentarene til forskriften sies det også at det er naturlig at eventuell forvaltningsrevisjon gjennom selskapskontroll samordnes med forvaltningsrevisjon i kommunens virksomhet. Vi har lagt fram en egen plan for selskapskontroll, men i kapittel 2, plan for forvaltningsrevisjon, tar vi inn en oversikt over vedtatt/foreslått forvaltningsrevisjon i selskaper.

Den overordnede analysen er gjennomført av Glåmdal sekretariat IKS.

1.3 Risiko- og vesentlighetsvurderinger. Begreper.

Analysen er bygd på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Risiko er sannsynligheten for at en uønsket hendelse skal oppstå, eller at kommunens målformuleringer ikke nås. Vesentlighet har å gjøre med hvor store konsekvenser det vil ha dersom det negative inntreffer.

Den overordnede analysen skal brukes til å identifisere på hvilke områder risikoen er størst. I tillegg må vi ta med i vurderingen hvilke konsekvenser hendelsen vil kunne få og hvor sannsynlig det er at den oppstår. I uttrykket risiko- og vesentlighetsvurdering ligger at det skal gjøres en vurdering av, på hvilke områder av kommunens virksomhet det er risiko for vesentlige avvik, i forhold til vedtak, forutsetninger og mål som er satt for virksomheten. Risikovurderingen kan illustreres slik:

1.4 Kilder

I departementets merknader til bestemmelsen omtales overordnet analyse nærmere. Her framgår det at hensikten med analysen er å framskaffe relevant informasjon om kommunens virksomhet slik at kontrollutvalget settes i stand til å legge en plan for forvaltningsrevisjon, og foreta en prioritering av aktuelle forvaltningsrevisjonsprosjekter.

For å kunne gjennomføre en overordnet analyse, må vi nødvendigvis ned på et visst detaljnivå i undersøkelsene. Likeledes er det behov for å benytte flere kilder til undersøkelsene. De viktigste kildene vi har benyttet oss av er:

- Kommunens årsberetning og regnskap for 2014-2015.
- Eventuelle andre rapporter i kommunen, planer.
- Kommunes hjemmeside på internett
- Samtaler med ordføreren og rådmannen.
- Spørreskjemaer til kommunalsjefene/etatssjefene.²
- Spørreskjema til og samtale med kontrollutvalgets medlemmer.
- Spørreskjema til formannskapsmedlemmene.³
- Samtaler med Hedmark Revisjon IKS, erfaringer fra regnskapsrevisjon.
- Tidligere overordnet analyse og gjennomført forvaltningsrevisjon.
- Tilsynsrapporter fra andre instanser (eks. Fylkesmannen osv.)
- Tallframstillinger, (KOSTRA-tall⁴), www.ssb.no/kostra/
- Skoleporten <http://skoleporten.udir.no/>
- Kommunebarometeret http://www.kommunal-rapport.no/artikkel/her_er_arets_utgave_av_kommunebarometeret?ip_login_no_cache=401b7442ca8ea098ffd292c8f34ad355
- KMDs produksjonsindeks <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunedata/produksjonsindeks2/id2507960/>
- Eventuelle lokale oppslag i media eller saker tatt opp i media i et nasjonalt perspektiv.

² Det er sendt spørreskjemaer til 6 personer, og alle har besvart skjemaene.

³ Kun ett av formannskapsmedlemmer (ordfører fikk ikke denne henvendelsen) har svart.

⁴ KOSTRA er et rapporteringssystem (KOMmune STATistisk RAPportering) fra kommunen og kommunale virksomheter til SSB. Det som rapporteres er regnskapstall og nøkkeltall fra de forskjellige tjenesteområdene i kommunene.

2 Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017-2020

2.1 Innledning

Som nevnt innledningsvis er det sagt i Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner at kontrollutvalget skal utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen skal utarbeides minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert. Planen skal bygge på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger.

På denne bakgrunn av den overordnede analysen og diskusjoner i kontrollutvalget, har kontrollutvalget satt opp en oversikt over områder som anbefales belyst nærmere. Konkrete problemstillinger blir lagt fram ved bestillingen.

2.2 Forslag til prosjekter

Områder	Forslag prosjekter (temaer)	Prioritet
IKT-sikkerhet	Tilganger/avganger, fysisk sikkerhet, sårbarhet osv.	2017
Miljøarbeidertjenesten/ samordning av tjenester	Om kommunen sikrer forsvarlig gjennomføring av personlig assistanse (ivareta egenomsorg og nødvendig tilsyn, bistand til aktivisering, bistand til opplæring for å opprettholde eller øke funksjons- og mestringsevne) for utviklingshemmede og at de får nødvendig helsehjelp mm.	2017- 2018 ①
Kommunens kultur og holdninger	Kompetanse, engasjement, etiske holdninger, serviceinnstilling, lærevillighet osv.	2018
Oppvekst	Skoleresultater, kompetanse i skolen (eventuelt fellesprosjekt med alle kommunene i regionen)	2018- 2019②
NAV sosial	Hvordan NAV Grue er organisert og styrt, hvordan fungerer organisasjons- og styringsmodellen, samt om hvilken effekt opprettelsen av kontoret har hatt for brukerne. Det kan også være aktuelt med en gjennomgang av grunnlaget for økonomisk sosialhjelp.	2019
Investeringsprosjekter	Styring, rapportering og evaluering (mindre prosjekt)	2020
Landbrukskontoret	Saksbehandling landbrukskontoret (mulig mindre prosjekt)	Reserve
Servicekontoret	Kompetanse og ressurser.	Reserve
Spesialundervisning	Eventuell oppfølging av et prosjekt fra 2011.	Reserve
Innkjøp	Lov om offentlige anskaffelser	Reserve

① Forbehold om at Statens helsetilsyn igangsetter undersøkelser på samme område.

② Avventer prosjektet «Kultur for læring» som skal gjennomføres i fylkets regi.

Etter de ressursene som er avsatt til forvaltningsrevisjon i Grue kommune, kan vi ikke forventet mer enn ett prosjekt pr. år. Det er derfor flere foreslått prosjekter enn det er ressurser til. Noen av prosjektene kan gjennomføres med litt færre ressurser (mindre prosjekter) slik at det kan gjennomføres flere på ett år. Hvis noen av prosjektene blir gjennomført i flere kommuner, vil også dette redusere tidsbruken for hver kommune og gi muligheter for flere prosjekter pr. år. Dette vurderes fortløpende, jf. også det som er sagt i pkt. 4.

Det er i **plan for selskapskontroll** (for perioden 2016-2019) foreslått følgende **forvaltningsrevisjoner**⁵:

Selskap	Kontroller	Kommentarer
Solør Renovasjon	• Forvaltningsrevisjon	Lov om offentlige anskaffelser
Glåmdal brannvesen IKS	• Forvaltningsrevisjon	Kompetanse og HMS

2.3 Gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjonen

Etter at kommunestyret har vedtatt plan for forvaltningsrevisjon, vil kontrollutvalget sørge for å bestille forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget vedtar problemstillinger, prosjektplan og ressurser, og om det i så fall skal gjennomføres foranalyse. Bestillingen sendes Hedmark Revisjon IKS. Revisjonen skal levere revisjonsrapporter i henhold til den foretatte bestillingen og god kommunal revisjonsskikk på området (RSK 001⁶).

I tråd med forskrift om revisjon § 8 skal revisor rapportere fortløpende til kontrollutvalget om resultater av gjennomført forvaltningsrevisjon. Videre er kontrollutvalget pålagt ansvar for å rapportere til kommunestyret. Med mindre kommunestyret vedtar spesielle bestemmelser for når og hvordan denne rapporteringen skal foregå, er det opp til kontrollutvalget å finne en hensiktsmessig form og frekvens på dette. Rapport og resultater fra det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjekt legges fortløpende frem for kommunestyret.

2.4 Endringer

Hvis forutsetningene skulle endre seg, kan kontrollutvalget gjøre endringer i planen. Årsaken til endringen rapporteres til kommunestyret.

Kirkenær, 25.10.16
Herdis Bragelien (sign.)
leder av kontrollutvalget

Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

⁵ Forslag fra kontrollutvalgets side. I skrivende stund er ikke planen behandlet enda i kommunestyret.

⁶ Standard for forvaltningsrevisjon, fastsatt av Norges Kommunerevisorforbund 23.5.05 og gjort gjeldene som god kommunal revisjonsskikk for prosjekter fra 1. oktober 2005.

VEDLEGG 2
til sak 63/17

Prosjekter/temaer	Eidskog	Grue	Kongsvinger	Nord-Odal	Sør-Odal	Våler	Asnes
Administrasjon og styring	2017						
Tilskudd til private barnehager	2017						
Intern kontroll	2018				2017		
Nord-Odal kommuneskoger KF/Intern kontroll				2018			
NAV (utenom plan)		2017					
IKT-sikkerhet		2017	2018			2017 ¹	2017 ²
Miljøarbeider tjenesten/samordning av tjenester		2017/2018			2017/2018		2018
Kommunens kultur og holdninger		2018					
Barnevern			2017				
Spesialundervisning/PPT			2017				
Spesialundervisning og psykososialt miljø						2017?	
Investeringsprosjekter			2018	2018	2018	2018	
Selvkost				2017			
Startlån				2017			
Tildelingskontoret					2018		2018
Vann og avløp						2017	
Næringsutvikling							2017
Økonomikontoret							2018
Oppvekst	2018/2019	2018/2019	2018/2019	2018/2019	2018/2019	2018/2019	2018/2019

Det som er merket med rødt, er bestilt.

¹ Bestilles sannsynligvis 4.12.17

² Bestilles sannsynligvis 29.11.17

Sak nr.	Sak
64/2017	Orientering fra Grue barne- og ungdomsskole.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kommunenes kontrollutvalg skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med hele den kommunale forvaltningen. For å kunne utøve sitt tilsyn, er det viktig at kontrollutvalget har god kjennskap til kommunens virksomhet, og i den forbindelse ønsker de bl.a. en orientering om de forskjellige enhetene og de ulike oppgavene i kommunen.

Kontrollutvalget har til møtet 5.12.17 bedt om at en orientering **knyttet til innsparinger på Grue barne- og ungdomsskole**. Stemmer det at skolen skal spare inn 3,5 millioner kroner på bakgrunn av færre mindreårige asylsøkere og at det derfor skal sies opp 7 stillinger/årsverk?

Vi har bedt rektor Birgit Markusson om å komme og orientere.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
65/2017	Årsplan for kontrollutvalget for 2018.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Årsplan 2018 – Kontrollutvalget i Grue.

Saksopplysninger

Sekretariatet har laget et forslag til årsplan for 2018. Den bygger på samme mal som i 2017, hvor vi i årsplanen har en litt mer overordnet oversikt over kontrollutvalgets oppgaver, mens det i tillegg lages en intern tiltaksplan som diskuteres/vurderes i kontrollutvalget i hvert møte. En oppdatert versjon av tiltaksplanen vil til enhver tid ligge på www.gs-iks.no, under «Dokumenter».

Når det gjelder møtehyppighet, er det lagt opp til 3 møter i vårhalvåret og 3 møter i høsthalvåret. I tillegg vil det sannsynligvis bli et fellesmøte for alle kontrollutvalgene i regionen i løpet av året. Temaer og tidspunkt vil bli lagt fram senere.

Ved behov vil det kunne bli en endring i møteplanen, både i forhold til dato og antall møter. En oppdatert møteplan ligger til enhver tid på www.gs-iks.no.

Det legges opp til en diskusjon om eventuelle temaer for kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen i møtet.

Årsplanen vil bli oversendt kommunestyret til orientering.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar den foreslåtte årsplanen, med de endringer som framkom i møtet, som kontrollutvalgets årsplan for 2017.
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2018 til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

ÅRSPLAN 2018

KONTROLLUTVALGET I GRUE KOMMUNE

Bilde hentet fra kommunens Facebookside. Fotograf ukjent.

**Vedtatt i kontrollutvalget 5.12.17
Behandlet i kommunestyret**

INNHALDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING	3
2	KONTROLLUTVALGET I GRUE.....	3
3	MØTEPLAN	3
4	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER I 2018.....	4
4.1	TILSYN MED FORVALTNINGEN	4
4.2	OPPGAVER KNYTTET TIL REGNSKAPSREVISJON.....	4
4.3	OPPGAVER KNYTTET TIL FORVALTNINGSREVISJON	4
4.4	OPPGAVER KNYTTET TIL SELSKAPSKONTROLL	5
4.5	OPPGAVER KNYTTET TIL BUDSJETTBEHANDLINGEN	5
4.6	OPPGAVER KNYTTET TIL TILSYN MED REVISJONEN	6
4.7	KONTROLLUTVALGETS RAPPORTERING	6
4.8	ØVRIGE OPPGAVER OG AKTIVITETER I 2018.....	6
	VEDLEGG – FAGLIG OVERSIKT	8
	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER	8
	KONTROLLUTVALGET OG REVISOR.....	9
	KONTROLLUTVALGET OG SEKRETARIAT.....	9

1 Innledning

Kommunestyret har det øverste tilsynet med den kommunale forvaltningen. Kontrollutvalget med sitt sekretariat og revisjonen er sentrale hjelpeorganer for kommunestyret og skal utøve sitt arbeid i henhold til kommunelovens bestemmelser i **kapittel 12** (§§ 76-83) om ”**Internt tilsyn og kontroll. Revisjon.**” I medhold av kommuneloven (koml.) § 77 nr. 11 er det laget egen forskrift for kontrollutvalg (”KU-forskriften”). Kommuneloven § 77, samt forskrift om kontrollutvalg finnes bl.a. på www.gs-iks.no/?id=6.

Kontrollutvalgets oppgaver knytter seg både til tilsyn med den kommunale forvaltningen og til tilsyn med revisjonens arbeid. Kommunale foretak omfattes også av tilsynet.

Forskrift om kontrollutvalg har bestemmelser om kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon (kap. 4), forvaltningsrevisjon (kap. 5) og selskapskontroll (kap. 6). I tillegg er kontrollutvalget gitt oppgaver i forbindelse med valg av revisor (§ 16), ansettelse, suspensjon og oppsigelse av revisor (§ 17) og budsjett for hele kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen (§ 18). Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har et eget kompetent sekretariat (§ 20). Eksempler på hvordan kontrollutvalget kan utføre sine oppgaver er gjengitt i **vedlegget**.

I kontrollutvalgets årsplan har vi omtalt noen av oppgavene som er planlagt gjennomført i 2018. Kontrollutvalget vil i tillegg ha en egen tiltaksplan med mer spesifisering av planlagte tiltak og oppgaver i 2018. Denne blir oppdatert fortløpende og er tilgjengelig på www.gs-iks.no under ”Dokumenter”.

2 Kontrollutvalget i Grue

Kontrollutvalget i Grue består av 5 medlemmer. Følgende medlemmer og varamedlemmer er valgt for perioden 2016-2019¹:

Medlem	Varamedlem
Herdis Bragelien – leder (AP)	Nils Erik Iversen (AP)
Erik Ødegård – nestleder (H)	Eva Neby (H)
Marit Aasthorp Figved (H)	Eva Neby (H)
Stein Bruno Langeland (SP)	1. Odd Egil Sørli (SP)
Inger Marie Hvithammer (AP)	Kåre Weberg (AP)

Kontrollutvalgets reglement ligger på www.gs-iks.no, sist vedtatt i kommunestyret 6.11.17.

3 Møteplan

Kontrollutvalgets møter skal holdes for åpne dører på lik linje som andre kommunale utvalg. Kontrollutvalgets møter avholdes på dagtid.

Kontrollutvalget har vedtatt følgende møteplan for 2018:

- Tirsdag 13.2.18
 - Tirsdag 14.3.18
 - Tirsdag 8.5.18
 - Tirsdag 28.8.18
 - Tirsdag 16.10.18
 - Tirsdag 4.12.18
- Det vil i tillegg sannsynligvis bli en fellesdag for alle kontrollutvalgene i regionen i løpet av 2018.
- Ved behov kan kontrollutvalget gjøre endringer i planen. En oppdatert møteplan ligger til enhver tid tilgjengelig på www.gs-iks.no

¹ Etter siste endring i kommunestyret 11.4.16, sak 022/16.

4 Kontrollutvalgets oppgaver i 2018

4.1 Tilsyn med forvaltningen

Det generelle tilsynet med forvaltningen gjennomføres med følgende tiltak:

- Samtaler med ordføreren og rådmannen i vanligvis hvert møte.
- Informasjon fra enhetene, det tas stilling til dette etter hvert.

Rapportering til kontrollutvalget:

- Samme økonomiske rapportering som formannskapet får.
- Kopier av rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging.
- Rådmannens oversikt over oppfølging av KS-saker.

Alle innkallinger/protokoller fra kommunestyret og øvrige politisk utvalg (sendes rett til medlemmene). Kontrollutvalget har fordelt oppmerksomheten på de ulike områdene slik:

- Saker fra formannskapet – Herdis Bragelien
- Saker fra administrasjonsutvalget og AMU – Erik Ødegård
- Saker fra næring, oppvekst og kultur + ungdomsrådet – Stein Bruno Langeland
- Saker fra omsorg og miljø – Inger Marie Hvithammer
- Eldreråd og Råd for likestilling av funksjonshemmede – Marit Aasthorp Figved

Kontrollutvalget tar en gjensidig orientering i hvert møte.

Kontrollutvalget vil i løpet av året be om informasjon om ulike områder/temaer eller fra ulike enheter. Den overordnede analysen som er utarbeidet som grunnlag for forvaltningsrevisjon, vil også være et godt hjelpemiddel for kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen, ved å etterspørre informasjon fra enheter og områder som ikke blir prioritert i forhold til forvaltningsrevisjon.

Hvilke enheter som kontrollutvalget ønsker informasjon fra, vil til enhver tid gå fram av kontrollutvalgets tiltaksplan («Tilsyn med forvaltningen»). En oppdatert tiltaksplan ligger på www.gs-iks.no. Kontrollutvalget vil også vurdere å legge noen av møtene sine til de ulike virksomhetene i kommunen, eksempelvis i forbindelse med ulike orienteringer fra enhetene.

4.2 Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon

Ved behandlingen av kommunens regnskap for 2017, vil kontrollutvalget avgi en uttalelse, som stiles til kommunestyret. Formannskapet får kopi av uttalelsen, slik at den er med innstillingen til kommunestyret.

Alle nummererte brev eller andre typer revisjonsmerknader, som revisjonen ønsker at kontrollutvalget skal følge opp, behandles fortløpende. Nummererte brev som ikke blir godt nok fulgt opp, sendes kommunestyret til videre behandling. Revisjonens årsavslutningsbrev følges opp av revisjonen, med orientering til kontrollutvalget.

4.3 Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon

Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017-2020 ble vedtatt behandlet i 2016. Vedtatte prosjekter er som følger:

Områder	Forslag prosjekter (temaer)	Prioritet
IKT-sikkerhet	Tilganger/avganger, fysisk sikkerhet, sårbarhet osv.	2017 Prosjektplan bestilt 5.12.17
Miljøarbeidertjenesten/ samordning av tjenester	Om kommunen sikrer forsvarlig gjennomføring av personlig assistanse (ivareta egenomsorg og nødvendig tilsyn, bistand til	2017-2018

Områder	Forslag prosjekter (temaer)	Prioritet
	aktivisering, bistand til opplæring for å opprettholde eller øke funksjons- og mestringsevne) for utviklingshemmede og at de får nødvendig helsehjelp mm.	
Kommunens kultur og holdninger	Kompetanse, engasjement, etiske holdninger, serviceinnstilling, lærevillighet osv.	2018
Oppvekst	Skoleresultater, kompetanse i skolen (eventuelt fellesprosjekt med alle kommunene i regionen)	2018-2019
NAV sosial	Hvordan NAV Grue er organisert og styrt, hvordan fungerer organisasjons- og styringsmodellen, samt om hvilken effekt opprettelsen av kontoret har hatt for brukerne. Det kan også være aktuelt med en gjennomgang av grunnlaget for økonomisk sosialhjelp.	2019 Kontrollutvalget omprioriterte og bestilte en FR 21.3.17, leveres i mars 2018
Investeringsprosjekter	Styring, rapportering og evaluering (mindre prosjekt)	2020
Landbrukskontoret	Saksbehandling landbrukskontoret (mulig mindre prosjekt)	Reserve
Servicekontoret	Kompetanse og ressurser.	Reserve
Spesialundervisning	Eventuell oppfølging av et prosjekt fra 2011.	Reserve
Innkjøp	Lov om offentlige anskaffelser	Reserve

Plan for forvaltningsrevisjon vil bli revidert i løpet av høsten 2018.

Alle forvaltningsrevisjonsrapporter blir fulgt opp av kontrollutvalget i ettertid (om hvordan rapportens anbefalinger blir fulgt opp av administrasjonen). Kontrollutvalget vil i 2018 (rapporten er foreløpig ikke behandlet i kommunestyret) følge opp følgende forvaltningsrevisjoner.

- **Forvaltningsrevisjon Samhandlingsreformen.**

4.4 Oppgaver knyttet til selskapskontroll

Plan for selskapskontroll for 2016-2019 ble vedtatt i kommunestyret i 2016, med følgende prosjektområder:

Selskap	Kontroller	Kommentarer
Solør Renovasjon	• Forvaltningsrevisjon	Lov om offentlige anskaffelser
Glåmdal brannvesen IKS	• Forvaltningsrevisjon	Kompetanse og HMS
Hedmark Revisjon IKS	• Eierskapskontroll	

Plan for selskapskontroll vil bli revidert i løpet av våren 2018.

Det er i 2017 bestilt selskapskontroll/forvaltningsrevisjon i SOR IKS. Denne leveres i 2018. Selskapskontroll vurderes som fellesprosjekter mellom de forskjellige eierne, i den grad det er aktuelt.

Alle gjennomførte selskapskontroller følges opp i ettertid. Det er foreløpig ingen selskapskontroller som skal følges opp i 2018.

4.5 Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen

Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2018 i møtet 12.9.17. I forslaget ligger rammen for kontrollutvalgets virksomhet, revisjonens virksomhet og sekretariatets virksomhet. Budsjettet vedtas av kommunestyret. Kontrollutvalgets forslag skal følge budsjettsaken til kommunestyret. Kontrollutvalget følger opp at dette skjer (jf. reglement for kontrollutvalget § 4).

4.6 Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen

Følgende tiltak er planlagt:

- Revisjonen rapporterer om sin virksomhet gjennom revisjonens ulike planverk, gjennom oppdragsavtaler og engasjementsbrev og for øvrig ved behov.
- Oppdragsansvarlig revisor både for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon legger fram sine uavhengighetserklæringer i 2018.
- I møtet i oktober 2018 orienterer revisjonen om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2018. Revisjonens plan for Grue kommune er til enhver tid tilgjengelig for kontrollutvalget.
- Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, jf. NKRFs veiledere² legges fram i siste møtet i 2018.
- Øvrige tiltak går fram av kontrollutvalgets tiltaksplan.

4.7 Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalgets årsrapport for 2017 behandles i det første møtet i 2018, og oversendes deretter kommunestyret til orientering. Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret om resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll i årsrapporten. Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten.

Rapporter etter gjennomført forvaltningsrevisjon, selskapskontroll, eventuelle andre bestillinger og eventuell oppfølging av nummererte brev sendes fortløpende til kommunestyret.

Kontrollutvalgets årsplan for 2019 behandles i siste møte i 2018 og sendes deretter kommunestyret til orientering.

4.8 Øvrige oppgaver og aktiviteter i 2018

- Kontrollutvalgets oppgaver er mange og store og ser behov for en jevnlig oppdatering av sine kunnskaper. Dette er vist gjennom kontrollutvalgets forslag til budsjett som inneholder en post til kursvirksomhet.
 - Kontrollutvalget ønsker å sende flest mulig av sine medlemmer på NKRFs kontrollutvalgskonferanse 1-2 februar 2018. NKRFs kontrollutvalgskonferanse er en stor konferanse med deltakere fra hele landet. I de siste årene har antall deltaker ligget på mellom 500 og 600 deltakere, i 2016 var antall deltaker ca. 800.
 - Det blir sannsynligvis et fellesmøte for alle kontrollutvalgene i regionen i løpet av 2018, hvor vi presenterer og diskuterer aktuelle temaer. Hovedtema er foreløpig ikke bestemt.
 - Det er også ønskelig og nødvendig med jevnlig møter mellom kontrollutvalgslederne i distriktet og ser det som en mulighet gjennom møter i representantskapet i Glåmdal sekretariat IKS.
- Kontrollutvalgets leder eller nestleder vil være til stede i kommunestyret når kontrollutvalgets årsrapport blir behandlet.
- Kontrollutvalget og sekretariatet vil fortsette arbeidet med å informere om kontroll og tilsyn, bl.a. gjennom sekretariatets hjemmeside og ved å oppfordre kommunen til å orientere om kontrollutvalgets virksomhet på kommunens hjemmeside.
- I den grad kontrollutvalget ønsker det, vil sekretariatet delta i kommunestyret når viktige saker fra kontrollutvalget blir behandlet.

² http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_-_KUs_paseansvar_regnrev.pdf og http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_-_KUs_paseansvar_forv_rev.pdf

Grue, 5.12.17
Herdis Bragelien (sign.)
leder av kontrollutvalget

Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

Vedlegg

VEDLEGG – FAGLIG OVERSIKT

Kontrollutvalgets oppgaver

Tilsyn med forvaltningen

Kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen kan bl.a. utøves gjennom:

- revisjonens arbeid,
- overordnet analyse
- tilsendte saksdokumenter og protokoller fra kommunestyret og andre politiske utvalg,
- samtalen med ordføreren og rådmannen
- rådmannens rapportering av oppfølging av vedtak,
- innkalling av enhets- eller virksomhetsledere til utvalgets møter, hvor det redegjøres og svares på spørsmål om forvaltning og drift av vedkommende enhet/virksomhet/tjeneste,
- besøk i kommunens forskjellige virksomheter, enheter,
- utvalgets egne observasjoner,
- rapporter fra andre tilsynsorganer,
- saker hvor kommunen har vært omtalt i media

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget har en plikt til å påse at regnskapsrevisjonen skjer på en betryggende måte. Dette tilsynet er omhandlet i årsplanens pkt. 4.6.

Uttalelse til regnskapet

I henhold til forskriften § 7, skal kontrollutvalget på bakgrunn av revisjonsberetningen, avgi uttalelse om årsregnskapet. Denne skal avgis til kommunestyret, med kopi til formannskapet før dette behandler regnskapet.

Oppfølging av merknader

Kontrollutvalget har et ansvar i forhold til oppfølging av revisjonens merknader. Dette er merknader som er gitt i nummererte brev, jf. forskrift om revisjon § 4, 2. ledd.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget skal på grunnlag av revisjonens rapporter og annen informasjon føre tilsyn med at forvaltningen er i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak. Kontrollutvalget skal videre i samarbeid med revisjonen foreta en systematisk vurdering av bruk og forvaltning av de kommunale midler med utgangspunkt i oppgaver, ressursbruk og oppnådde resultater.

Det skal lages en plan for forvaltningsrevisjon, basert på en overordnet analyse. Kontrollutvalget skal legge denne planen fram for kommunestyret.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med selskapskontroll.

Selskapskontroll er hjemlet i koml. § 77 nr. 5 og i § 80. Ifølge koml. § 77 nr. 5, skal kontrollutvalget "påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m." Koml. § 80 hjemler utvidet tilsyn i heleide kommunale aksjeselskaper og interkommunale selskaper.

Selskapskontroll er videre omtalt i kontrollutvalgsforskriften kapittel 6. Selskapskontroll består av eierskapskontroll, som er obligatorisk, og forvaltningsrevisjon, som er en "kan-oppgave". Det skal lages en plan for selskapskontroll som legges fram for kommunestyret.

Budsjettbehandlingen

Etter kontrollutvalgsforskriften § 18 skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Dette forslaget bør foreligge tidnok til at kommunen kan få innarbeidet dette i sine budsjetter.

Tilsyn med revisjonen

Kontrollutvalget skal holde seg løpende underrettet om revisjonens virksomhet og føre tilsyn med at revisjonsarbeidet er a jour og foregår i samsvar med gjeldende forskrift og andre bestemmelser.

Kontrollutvalgets tilsyn med revisjonen kan utøves på følgende måte:

- Gjennom behandling av revisjonens planverk.
- Gjennom forvaltningsrevisjonsprosjekter som forelegges til behandling eller til orientering.
- Gjennom behandling av rapporter vedrørende misligheter/uregelmessigheter.
- Gjennom rapporter vedrørende regnskapsrevisjon eller vurderinger av den interne kontrollen.
- Gjennom revisjonens orienteringer som blir gitt til kontrollutvalget.
- Ved løpende spørsmålsstilling fra kontrollutvalget.

NKRF har utarbeidet veileder for hhv. tilsyn med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon som benyttes i vurderingen.

Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret når det er viktig at dette blir holdt orientert og gitt mulighet til å drøfte eventuelle tiltak. Kontrollutvalget rapporterer direkte til kommunestyret. Det er gitt egne bestemmelser om rapportering av resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon (KU-forskriften § 11) og selskapskontroll (KU-forskriften § 15). Slik rapportering skal være basert på den vedtatte planen.

Forvaltningsrevisjonsrapporter vil bli oversendt kommunestyret til orientering eller med innstilling etter at utvalget har foretatt en vurdering i den enkelte saken. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet (se pkt. 4.3) er kontrollutvalgets rapportering i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Kontrollutvalget avgir årlig årsplan og årsrapport til kommunestyret.

Kontrollutvalget og revisor

Dette punktet inneholder øvrige forhold til revisor som ikke er knyttet mot noen av punktene ovenfor.

- Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (ev. regnskapsrevisjon) etter bestiller/utførermodellen.
- Kontrollutvalget kan avtale innsynsrett i revisjonens arbeidspapirer i den grad det er nødvendig for kontrollutvalgets tilsynsansvar ovenfor revisjonen (jf. merknader til forskrift om kontrollutvalg § 5, siste ledd). Det lages i så fall en avtale om dette.
- Kontrollutvalget har innsyn i revisjonens saksdokumenter iht. offentlighetslovens bestemmelser, så langt det er nødvendig for kontrollutvalgets arbeid. Jf. også forskrift om revisjon § 20.
- Revisjonen skal orientere kontrollutvalget om gjennomført ekstern kvalitetskontroll fra NKRF.

Kontrollutvalget og sekretariat

I henhold til forskrift om kontrollutvalg § 20, skal kontrollutvalget ha et eget sekretariat til å bistå seg i sitt arbeid. Det er kommunestyret som skal *"sørge for sekretærbistand som til enhver tid tilfredsstiller kontrollutvalgets behov"*.

Kommentarene til § 20 annet ledd om sekretærtjenester, annet ledd sier: *"Et kompetent sekretariat er en viktig forutsetning for at kontrollutvalget skal fungere godt og utøve sine oppgaver på en tilfredsstillende måte. Sekretariatet for kommunens eller fylkeskommunens kontrollutvalg må ha tilgang på en bredt sammensatt kompetanse."*

Glåmdal sekretariat IKS er et interkommunalt selskap som skal ivareta sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalgene i Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler og Åsnes kommuner. Sekretariatet har to ansatte (pt. 1,8 stillinger).

Sak nr.	Sak
66/2017	Eventuelt.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger**Forslag til vedtak****Kontrollutvalgets behandling**

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
67/2017	Evaluering av kontrollutvalgets møte.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget tar en kort evaluering av dagens møte. Hva var bra og hva kan eventuelt gjøres annerledes?

Forslag til vedtak

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift